Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

14. januar 2015 *

»Hjemvisning efter ophævelse — fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik — restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban — forordning (EF) nr. 881/2002 — indefrysning af pengemidler og økonomiske ressourcer tilhørende en person, som er opført på en liste opstillet af et FN-organ — opførelse af denne persons navn på listen i bilag I til forordning (EF) nr. 881/2002 — annullationssøgsmål — antagelse til realitetsbehandling — søgsmålsfrist — overskridelse — undskyldelig vildfarelse — grundlæggende rettigheder — ret til forsvar — ret til en effektiv domstolsbeskyttelse — ret til respekt for ejendomsretten — ret til respekt for privat- og familieliv«

I sag T-127/09 RENV,

Abdulbasit Abdulrahim, London (Det Forenede Kongerige), ved P. Moser, QC, barrister E. Grieves og solicitors H. Miller og R. Graham

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved E. Finnegan og G. Étienne, som befuldmægtigede

og

Europa-Kommissionen ved E. Paasivirta og G. Valero Jordana, som befuldmægtigede,

sagsøgte,

oprindeligt vedrørende dels en påstand om delvis annullation af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 af 27. maj 2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban, og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 467/2001 om forbud mod udførsel af visse varer og tjenesteydelser til Afghanistan, om styrkelse af flyveforbuddet og om udvidelse af indefrysningen af midler og andre økonomiske ressourcer over for Taliban i Afghanistan (EFT L 139, s. 9), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1330/2008 af 22. december 2008 om 103. ændring af forordning nr. 881/2002 (EUT L 345, s. 60), eller af den sidstnævnte forordning, for så vidt som den vedrører sagsøgeren, dels en påstand om erstatning for den skade, som angiveligt er forårsaget af disse retsakter,

har

* Processprog: engelsk.

RETTEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, S. Papasavvas, og dommerne N.J. Forwood (refererende dommer) og E. Bieliūnas,

justitssekretær: fuldmægtig S. Spyropoulos,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 4. februar 2014,

afsagt følgende

Dom

Sagens baggrund og retsforhandlingerne før hjemvisningen

1 Den 21. oktober 2008 blev sagsøgerens, Abdulbasit Abdulrahims, navn føjet til den liste, der var udfærdiget af den sanktionskomité, som blev oprettet ved De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1267 (1999) af 15. oktober 1999 om situationen i Afghanistan (herefter henholdsvis »sanktionskomitéens liste« og »sanktionskomitéen«). Tilføjelsen blev gjort til genstand for sanktionskomitéens pressemeddelelse SC/9481, som blev offentliggjort den 23. oktober 2008.

2 Med Kommissionens forordning (EF) nr. 1330/2008 af 22. december 2008 om 103. ændring af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban (EUT L 345, s. 60), blev Abdulbasit Abdulrahims navn derfor føjet til listen over personer og enheder, hvis midler og andre økonomiske ressourcer skal indefryses i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 af 27. maj 2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban, og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 467/2001 om forbud mod udførsel af visse varer og tjenesteydelser til Afghanistan, om styrkelse af flyveforbuddet og om udvidelse af indefrysningen af midler og andre økonomiske ressourcer over for Taliban i Afghanistan (EUT L 139, s. 9) (herefter »den anfægtede liste«).

3 I punkt 1) i bilaget til forordning nr. 1330/2008 er nævnte tilføjelse begrundet på følgende måde:

»[…] Andre oplysninger: (a) […] (b) indblandet i kapitalrejsning på vegne af Libyan Islamic Fighting Group […], (c) topposter inden for [Libyan Islamic Fighting Group] i Det Forenede Kongerige; (d) tilknytning til direktørerne for Sanabel Relief Agency, Ghuma Abd'rabbah, Taher Nasuf og Abdulbaqi Mohammed Khaled og til medlemmer af [Libyan Islamic Fighting Group] i Det Forenede Kongerige, heriblandt Ismail Kamoka, et højt placeret medlem af [Libyan Islamic Fighting Group] i Det Forenede Kongerige, der er dømt i Det Forenede Kongerige i juni 2007 efter anklage for finansiering af terrorisme.«

4 I femte betragtning til forordning nr. 1330/2008 er det anført, at »[d]a [sanktionskomitéens] liste ikke indeholder de pågældende fysiske personers nuværende adresse, bør der offentliggøres en meddelelse i *Den Europæiske Unions Tidende*, således at de pågældende personer kan rette henvendelse til Kommissionen, og Kommissionen efterfølgende kan meddele de pågældende fysiske personer, hvad der ligger til grund for denne forordning, give dem mulighed for at fremsætte bemærkninger hertil og revidere denne forordning i lyset af bemærkningerne og eventuelle yderligere oplysninger«. Den omhandlede meddelelse blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 30. december 2008 (EUT C 330, s. 106).

5 Ved stævning, der i form af det underskrevne originaleksemplar indgik til Rettens Justitskontor den 15. april 2009, anlagde Abdulbasit Abdulrahim sag mod Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, i det væsentlige med påstand dels om annullation af forordning nr. 881/2002, som ændret ved forordning nr. 1330/2008, eller af den sidstnævnte forordning, for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren, dels om erstatning for den skade, som angiveligt er forårsaget af disse retsakter. Denne sag blev registreret som sag T-127/09.

6 Kommissionen, som blev bekendt med Abdulbasit Abdulrahims adresse ved forkyndelsen af stævningen, meddelte ham grundene til, at han var blevet opført på den anfægtede liste, ved skrivelse dateret den 3. juli 2009. Bilaget til denne skrivelse, der havde overskriften »Grunde til opførelsen på listen« (herefter »begrundelsen«), lød som følger:

»Abdulbasit Abdulrahim […] er blevet opført [på sanktionskomitéens liste] den 21. oktober 2008 i medfør af punkt 1) og 2) i [De Forenede Nationers Sikkerhedsråds] resolution 1822 (2008) som en person med tilknytning til Libyan Islamic Fighting Group (LIFG) på grund af deltagelse i finansiering, organisering, facilitering, forberedelse eller gennemførelse af handlinger eller aktiviteter udført af, sammen med eller på vegne af denne enhed eller for dennes regning eller for at støtte denne.

Andre oplysninger Libyan Islamic Fighting Group (LIFG [...]) er en ekstremistisk islamistisk gruppe, som blev dannet i 1990. Det oprindelige mål med [Libyan Islamic Fighting Group] var at erstatte oberst Gadaffis styre med en rigoristisk islamisk stat. I 1990'erne iværksatte [Libyan Islamic Fighting Group] en række operationer i Libyen, herunder attentatforsøget på oberst Gadaffi i 1996. Efter den libyske regerings aktion, som førte til et antal [Libyan Islamic Fighting Group]-medlemmers død eller anholdelse, forlod et stort antal medlemmer af [Libyan Islamic Fighting Group] Libyen. Den 3. november 2007 fusionerede [Libyan Islamic Fighting Group] formelt med Al-Qaida. Fusionen blev bekendtgjort via et jihadistisk websted, som var tilknyttet Al-Qaida (mediegruppen Al-Saheb). Fusionen blev bekendtgjort med to videoklip: det første med Al-Qaidas næstkommanderende Ayman Al-Zawahiri, det andet med Abu Laith Al Libi, som på daværende tidspunkt var et fremtrædende medlem af [Libyan Islamic Fighting Group] og en fremtrædende mujahedinleder og træner for Al-Qaida i Afghanistan, som blev dræbt af et amerikansk missilnedslag i januar 2008. [Libyan Islamic Fighting Group] er en del af Al-Qaida-bevægelsen, som fortsat truer den globale fred og sikkerhed. De Forenede Nationer føjede derfor den 6. oktober 2001 [Libyan Islamic Fighting Group] til deres konsoliderede liste over enheder med tilknytning til Al-Qaida. [Libyan Islamic Fighting Group] blev i medfør af Terrorism Act 2000 forbudt i Det Forenede Kongerige som terrororganisation, med virkning fra den 14. oktober 2005. Ved bevidst at være involveret i en enhed, som har tilsluttet sig Al-Qaida og dens terrorvirksomhed, opfylder [Abdulbasit Abdulrahim] kriterierne for at blive udpeget af [sanktionskomitéen]. Ifølge de oplysninger, som Det Forenede Kongeriges regering har til rådighed, anses Abdulbasit Abdulrahim for at være en islamistisk ekstremist, der er involveret i aktiviteter med forbindelse til terrorisme. Han har tidligere beklædt topposter i Libyan Islamic Fighting Group og står fortsat i nær kontakt med [Libyan Islamic Fighting Groups] øverste ansvarlige i Det Forenede Kongerige. Han har nær tilknytning til direktørerne for Sanabel Relief Agency – en libysk velgørende organisation, der er blevet udpeget af De Forenede Nationer som indskyder af kapital i [Libyan Islamic Fighting Group] […] Han har ligeledes nær tilknytning til Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf og Abdulbaqi Mohammed Khaled, som alle er genstand for aktuelle udpegelser fra De Forenede Nationers side […] Blandt personerne med nær tilknytning til Abdulbasit Abdulrahim er Ismail Kamoka, en af [Libyan Islamic Fighting Groups] ledere i Det Forenede Kongerige. Den 11. juni 2007 erklærede Ismail Kamoka sig i Det Forenede Kongerige skyldig i en anklage om at have »indgået en aftale eller være impliceret i en aftale med henblik på at stille goder til rådighed for tredjemand i strid med section 17 i Terrorism Act 2007«. Overtrædelsen bestod nærmere bestemt i, at Ismail Kamoka sammen med to andre »den 3. oktober 2005 eller før denne dato havde indgået en aftale eller havde været impliceret i en aftale, i henhold til hvilken goder var blevet og skulle være blevet stillet til

rådighed for andre personer, med viden om eller med rimelig grund til at nære mistanke om, at disse goder ville eller kunne blive anvendt til terrorisme«. Ismail Kamoka blev idømt en fængselsstraf på tre år og ni måneder. […]«

7 Denne begrundelse fra Kommissionen svarer til det »resumé af grundene«, der var vedlagt som bilag til skrivelserne til Abdulbasit Abdulrahim fra UK Foreign and Commonwealth Office (Det Forenede Kongeriges udenrigs- og Commonwealthministerium, herefter »FCO«) af 5. november 2008 og 23. februar 2009. Den svarer ligeledes til det »resumé af grundene«, der var afgørende for opførelsen af Abdulbasit Abdulrahim på den liste fra sanktionskomitéen, som blev offentliggjort den 9. marts 2009.

8 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 30. juli 2009 rejste Kommissionen indsigelse mod, at sagen blev antaget til realitetsforhandling, i henhold til artikel 114 i Rettens procesreglement.

9 Abdulbasit Abdulrahim besvarede Kommissionens skrivelse af 3. juli 2009 med en skrivelse fra sine advokater af 19. august 2009, som var ledsaget af en række bilag med henblik på at tilbagevise Kommissionens påstande.

10 Ved kendelse afsagt af Retten (Syvende Afdeling) den 17. december 2009 blev formalitetsindsigelsen henskudt til afgørelse i forbindelse med sagens realitet, ligesom omkostningsafgørelsen blev udsat.

11 Ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Syvende Afdeling den 26. oktober 2009 blev Abdulbasit Abdulrahim bevilget retshjælp, og J. Jones og M. Arani blev udpeget til at repræsentere ham. Ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Syvende Afdeling den 14. april 2010 blev den nævnte kendelse af 26. oktober 2009 ændret, for så vidt som den udpegede J. Jones og M. Arani som de advokater, der skulle bistå Abdulbasit Abdulrahim. I henhold til punkt 2) i denne nye kendelses konklusion blev H. Miller og E. Grieves udpeget som de advokater, der skulle repræsentere Abdulbasit Abdulrahim, med virkning fra den 11. marts 2010.

12 Ved afgørelse af 3. marts 2010 afslog Rettens Syvende Afdeling at lade et »tillægssvarskrift« fra Rådet, som var indleveret til Rettens Justitskontor den 5. februar 2010, indgå i sagens akter. Rådet rejste indsigelse mod denne afgørelse ved skrivelse af 16. marts 2010.

13 Idet sammensætningen af Rettens afdelinger blev ændret med virkning fra det nye retsår, blev den refererende dommer tilknyttet Anden Afdeling, som den foreliggende sag følgelig blev henvist til.

14 Den 22. december 2010 besluttede sanktionskomitéen at slette Abdulbasit Abdulrahims navn fra dennes liste.

15 Den 6. januar 2011 skrev Abdulbasit Abdulrahims advokater til Kommissionen og anmodede om, at hans navn blev slettet fra den anfægtede liste.

16 Ved Kommissionens forordning (EU) nr. 36/2011 af 18. januar 2011 om 143. ændring af forordning nr. 881/2002 (EUT L 14, s. 11) blev Abdulbasit Abdulrahims navn slettet fra den anfægtede liste.

17 Ved dokument indgået til Rettens Justitskontor den 9. marts 2011 indgav Abdulbasit Abdulrahim en ansøgning om supplerende retshjælp i henhold til procesreglementets artikel 94 med henblik på at fortsætte sagen. Ansøgningen blev delvist imødekommet ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Anden Afdeling den 10. juni 2011.

18 Ved skrivelse indgået til Rettens Justitskontor den 27. juli 2011 fremsendte Kommissionen en kopi af forordning nr. 36/2011 til Retten.

19 Ved skrivelse af 17. november 2011 fra Rettens Justitskontor blev parterne opfordret til skriftligt at udtale sig om følgerne, særligt henset til genstanden for søgsmålet, af vedtagelsen af forordning nr. 36/2011. Parterne efterkom denne opfordring inden for den fastsatte frist.

20 Ved kendelse af 28. februar 2012 (herefter »kendelsen om, at det var ufornødent at træffe afgørelse«) fastslog Retten (Anden Afdeling), at det ikke længere var fornødent at træffe afgørelse om annullationspåstanden, hvorfor der ikke var behov for at træffe en forudgående afgørelse vedrørende spørgsmålet, om denne påstand kunne antages til realitetsbehandling. Erstatningspåstanden afvistes af Retten som under alle omstændigheder åbenbart ugrundet. Retten fordelte endvidere omkostningerne vedrørende annullationspåstanden mellem parterne og pålagde Abdulbasit Abdulrahim samtlige omkostninger vedrørende erstatningspåstanden.

21 Ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 13. maj 2012 iværksatte Abdulbasit Abdulrahim appel af kendelsen om, at det var ufornødent at træffe afgørelse.

22 Ved dom af 28. maj 2013, Abdulbasit Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen (C-239/12 P, herefter »hjemvisningsdommen«), ophævede Domstolen kendelsen om, at det var ufornødent at træffe afgørelse, for så vidt som den fastslog, at det ikke længere var fornødent at træffe afgørelse med hensyn til Abdulbasit Abdulrahims annullationssøgsmål, og hjemviste sagen til Retten med henblik på, at denne træffer fornyet afgørelse med hensyn til Abdulbasit Abdulrahims annullationssøgsmål, idet den udsatte afgørelsen om sagens omkostninger. Domstolen fandt i det væsentlige, at Retten havde begået en retlig fejl ved at fastslå, at Abdulbasit Abdulrahim ikke længere havde nogen søgsmålsinteresse for så vidt angik annullationssøgsmålet efter vedtagelsen af forordning nr. 36/2011.

Retsforhandlinger og parternes påstande efter hjemvisningen

23 Sagen blev fordelt til Rettens Anden Afdeling. Idet sammensætningen af Rettens afdelinger blev ændret fra begyndelsen af det nye retsår, blev den refererende dommer tilknyttet Tredje Afdeling, som den foreliggende sag følgelig er blevet henvist til.

24 I overensstemmelse med procesreglementets artikel 119, stk. 1, har parterne indgivet skriftlige indlæg.

25 I sit indlæg, som blev indleveret til Rettens Justitskontor den 13. august 2013, har Abdulbasit Abdulrahim nedlagt følgende påstande:

— Forordning nr. 1330/2008 annulleres, for så vidt som den vedrører sagsøgeren.

— Sagsøgeren godtgøres omkostningerne vedrørende sagens behandling for Retten, såvel før som efter Domstolens hjemvisning, og under alle omstændigheder vedrørende sagens behandling for Domstolen.

26 I sit indlæg, som blev indleveret til Rettens Justitskontor den 30. september 2013, har Rådet nedlagt påstand om afvisning af annullationssøgsmålet og om, at Abdulbasit Abdulrahim tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

27 I sit indlæg, som blev indleveret til Rettens Justitskontor den 27. september 2013, har Kommissionen nedlagt påstand om afvisning af annullationssøgsmålet og om, at Abdulbasit Abdulrahim tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

28 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling og, som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse, som omhandlet i procesreglementets artikel 64, opfordret de sagsøgte institutioner til i givet fald at fremlægge alle oplysninger og alle beviser, uanset om de måtte være fortrolige, som disse måtte råde

over vedrørende de faktiske omstændigheder, der er angivet i sanktionskomitéens begrundelse, og som de anser for relevante for den domstolsprøvelse, som Retten skal foretage på de betingelser og inden for de grænser, der er fastsat af Domstolen i dom af 18. juli 2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi (forenede sager C-584/10 P, C-593/10 og C-595/10 P, herefter »Kadi II-dommen«). De sagsøgte institutioner har efterkommet denne opfordring inden for den fastsatte frist.

29 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten under retsmødet den 4. februar 2014, efter hvilket den mundtlige forhandling blev afsluttet, og sagen blev optaget til dom.

Faktiske omstændigheder

30 Abdulbasit Abdulrahim har anført, at han er født i Libyen og statsborger i Det Forenede Kongerige, og at han blev opført på først sanktionskomitéens liste og derefter på den anfægtede liste som en person mistænkt for at støtte terrorisme, efter anmodning fra Det Forenede Kongerige. Denne opførelse blev oprindeligt, i et brev fra FCO af 5. november 2008, begrundet med, at han var medlem af Libyan Islamic Fighting Group (herefter »LIFG«), at denne enhed var knyttet til Al-Qaida, og at han derfor opfyldte sanktionskomitéens kriterier for at blive udpeget. Siden den 4. november 2009 har FCO imidlertid aktivt arbejdet på at få hans navn slettet fra sanktionskomitéens liste.

31 Abdulbasit Abdulrahim har endvidere gjort gældende, at han aldrig har været genstand for retsforfølgning i Det Forenede Kongerige eller andre steder i relation til sin påståede involvering i Al-Qaida-organisationen eller i terrorisme. Han har derfor aldrig fået mulighed for at bevise sin uskyld.

Retlige bemærkninger

Afgrænsningen af nærværende søgsmål efter Domstolens hjemvisning

32 Som Rådet med rette har anført, er Rettens afgørelse vedrørende erstatningspåstanden og vedrørende omkostningerne i forbindelse med denne påstand i kendelsen om, at det var ufornødent at træffe afgørelse, ikke blevet gjort til genstand for appel og har dermed fået formel retskraft. Der skal derfor kun træffes afgørelse vedrørende annullationspåstanden.

Formaliteten

33 I den foreliggende sag er det ubestridt, at søgsmålsfristen på to måneder i henhold til artikel 230, stk. 5, EF, således som den er blevet beregnet af parterne fra udløbet af fjortendedagen efter datoen for offentliggørelsen af forordning nr. 1330/2008 i *Den Europæiske Unions Tidende*, i overensstemmelse med procesreglementets artikel 102, stk. 1, og forlænget med afstandsfristen på ti dage i henhold til procesreglementets artikel 102, stk. 2, udløb den 16. marts 2009.

34 Det er ligeledes ubestridt, at en genpart af den underskrevne stævning og af bilagene hertil indgik pr. telefax til Rettens Justitskontor den 16. marts 2009, at de bekræftede genparter af denne stævning indgik til Rettens Justitskontor den 26. marts 2009 sammen med et eksemplar af stævningen forsynet med en ny underskrift, som var forskellig fra underskriften på den genpart, som var modtaget pr. telefax, og at det underskrevne originaleksemplar af stævningen først indgik til Rettens Justitskontor den 15. april 2009, dvs. efter udløbet af den frist på ti dage efter fremsendelsen pr. telefax, som er fastsat i procesreglementets artikel 43, stk. 6.

35 Heraf følger, at søgsmålet i henhold til de nævnte bestemmelser ikke blev indledt rettidigt.

36 Søgsmålet synes heller ikke at være blevet indledt rettidigt, hvis man i stedet for at beregne fristen fra offentliggørelsen af forordning nr. 1330/2008 i *Den Europæiske Unions Tidende* den 23. december 2008, således som parterne har gjort i deres skriftlige indlæg, beregner den fra datoen for den meddelelse til de berørte, som blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 30. december 2008 (jf. præmis 4 ovenfor), således som foreskrevet af Domstolen i dom af 23. april 2013, Ghagbo m.fl. mod Rådet (forenede sager C-478/11 P – C-482/11 P, præmis 53-59).

37 Det fremgår imidlertid af sagens akter og af de forklaringer fra Abdulbasit Abdulrahim, som er indeholdt i bl.a. en skrivelse af 8. maj 2009 til Rettens Justitskontor, der er underbygget af vedlagt bevismateriale, at Abdulbasit Abdulrahims advokater henvendte sig til en postvirksomhed, der er et datterselskab af den oprindelige udbyder af posttjenester i Det Forenede Kongerige (herefter »postvirksomheden«) den 16. marts 2009 ca. kl. 17:00 med henblik på fremsendelse af det underskrevne originaleksemplar af stævningen og de bekræftede genparter heraf til Rettens Justitskontor i Luxembourg. Justitskontorets postadresse fremtræder korrekt angivet på den kuvert fra postvirksomheden, som blev anvendt ved denne lejlighed, og prisen for ydelsen – 37,29 GBP – blev behørigt betalt.

38 Da Abdulbasit Abdulrahims advokater den 25. marts 2009 ved en telefonopringning fra Rettens Justitskontor blev oplyst om, at man endnu ikke havde modtaget de dokumenter, som således var blevet overladt til postvirksomheden, sendte de samme dag nye bekræftede genparter af stævningen til Justitskontoret gennem den internationale postvirksomhed DHL. Ved samme lejlighed sendte de til Rettens Justitskontor et eksemplar af stævningen med en ny original underskrift, som imidlertid var forskellig fra underskriften på originaleksemplaret. Disse dokumenter indgik til Rettens Justitskontor den 26. marts 2009.

39 Det fremgik senere, at postvirksomheden af en stadig ukendt årsag ikke havde gennemført befordringen af de omhandlede dokumenter, som blev returneret til Abdulbasit Abdulrahims advokater uden nogen form for forklaring den 14. april 2009. Samme dag henvendte disse sig på ny til DHL, som den følgende dag befordrede det underskrevne originaleksemplar af stævningen til Rettens Justitskontor.

40 Formanden for Rettens Syvende Afdeling fandt i sin kendelse om retshjælp af 26. oktober 2009, at det ikke kunne udelukkes, at disse forhold og forklaringer godtgjorde, at der forelå omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, som omhandlet i artikel 45 i statutten for Domstolen, eller en undskyldelig fejl, der havde forhindret Abdulbasit Abdulrahim i at indlevere det underskrevne originaleksemplar af stævningen til Rettens Justitskontor inden for fristen på ti dage fra fremsendelsen af en genpart af denne original pr. telefax, som foreskrevet i procesreglementets artikel 43, stk. 6.

41 Rådet og Kommissionen har ikke desto mindre fastholdt, at de omstændigheder, som Abdulbasit Abdulrahim har påberåbt sig, ikke kan anses for usædvanlige omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, som omhandlet i artikel 45, stk. 2, i statutten for Domstolen og i fast retspraksis.

42 For det første havde Abdulbasit Abdulrahim valgt at benytte postvirksomhedens mindst pålidelige ydelse for så vidt angår leveringstider og muligheder for at følge forsendelsen. Den kvittering, som var vedlagt hans advokaters skrivelse af 8. maj 2009, viste således, at den valgte ydelse var en ydelse uden mulighed for at følge forsendelsen. Ifølge postvirksomhedens internetside var leveringstiden for denne ydelse desuden på mindst fire dage, mens de to andre ydelser, som dette selskab tilbød, gav mulighed for at følge forsendelsen og havde leveringstider på en til tre dage.

43 For det andet havde Abdulbasit Abdulrahim ikke henvendt sig til Rettens Justitskontor for at kontrollere, om originaleksemplaret af stævningen faktisk var blevet indleveret inden fristens udløb. Han reagerede først efter at have modtaget en telefonopringning fra Justitskontoret. På dette

tidspunkt, nemlig dagen før fristens udløb, var det imidlertid allerede for sent at få originaleksemplaret af stævningen tilbage fra postvirksomheden og videresende den til Retten inden for fristen.

44 Under disse omstændigheder kan Abdulbasit Abdulrahim ifølge Kommissionen ikke påberåbe sig postvirksomhedens fejl eller forsømmelse med henblik på at undgå følgerne af fristoverskridelsen.

45 I denne henseende skal der henvises til, at artikel 45 i statutten for Domstolen ifølge fast retspraksis finder anvendelse i tilfælde af usædvanlige vanskeligheder, som den pågældende ikke har indflydelse på, og som er uundgåelige, selv om der udvises al den agtpågivenhed, som må forventes (Domstolens dom af 9.2.1984, sag 284/82, Acciaierie e Ferriere Busseni mod Kommissionen, Sml. s. 557, præmis 11, og af 26.11.1985, sag 42/85, Cockerill-Sambre mod Kommissionen, Sml. s. 3749, præmis 10, samt Domstolens kendelse af 8.11.2007, sag C-242/07 P, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 9757, præmis 16 og 17). Domstolen har for nylig henvist til, at det tilkommer den berørte person at godtgøre, dels at der foreligger usædvanlige omstændigheder, som ikke kunne forudses, som den pågældende ikke har indflydelse på, og som har forhindret den pågældende i at overholde den søgsmålsfrist, der er fastsat i artikel 263, stk. 6, TEUF, dels at vedkommende ikke har kunnet undgå konsekvenserne af disse omstændigheder ved at træffe egnede foranstaltninger, idet det dog ikke kræves, at den pågældende træffer urimeligt belastende foranstaltninger (dommen i sagen Ghagbo m.fl. mod Rådet, præmis 72). Den berørte skal navnlig nøje følge procedurens forløb og herunder udvise agtpågivenhed med henblik på at overholde de fastsatte frister (jf. Domstolens dom af 22.11.2011, sag C-426/10 P, Bell & Ross mod KHIM, Sml. I, s. 8849, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).

46 I det foreliggende tilfælde fremgår det af de faktiske omstændigheder, som er anført i præmis 37-39 ovenfor, samt af sagens akter, at Abdulbasit Abdulrahims advokater har udvist den fornødne agtpågivenhed, og at de navnlig til punkt og prikke har fulgt punkt 7) i de praktiske anvisninger til parterne, hvorefter det underskrevne originaleksemplar af stævningen skal afsendes »uden ophold umiddelbart efter afsendelsen af genparten [pr. telefax]«. Det underskrevne originaleksemplar af stævningen blev nemlig overgivet til postvirksomheden den 16. marts 2009, dvs. den samme dag, som genparten var blevet afsendt pr. telefax.

47 Retten finder endvidere, at Abdulbasit Abdulrahims advokater med rimelighed kunne forvente, at det underskrevne originaleksemplar af stævningen ville komme frem til Justitskontoret på kortere tid end den frist på ti dage fra den 16. marts 2009, som de havde til rådighed hertil. Med henblik herpå havde de henvendt sig til en virksomhed, der anses for at være pålidelig, som er et datterselskab af den oprindelige udbyder af posttjenester i Det Forenede Kongerige. Postvirksomheden oplyser i øvrigt på sin internetside, at det inden for rammerne af standardydelsen, som var den, Abdulbasit Abdulrahims advokater benyttede, normalt leverer en forsendelse til Luxembourg inden for et tidsrum af fire til seks dage, dvs. et tidsrum, som er betydeligt kortere end de ti dage, som de havde til rådighed, og derfor gav dem en rigelig sikkerhedsmargen.

48 Ganske vist tilbyder postvirksomheden, som anført af Kommissionen og Rådet, to andre, betydeligt mere bekostelige, internationale postbefordringsydelser, hvor der normalt sker levering af en sådan forsendelse inden for et tidsrum af to til tre dage, og der desuden er mulighed for at følge forsendelsen (tracking).

49 Det kan imidlertid ikke kræves af en sagsøger – og så meget desto mindre, når denne, som i det foreliggende tilfælde, modtager retshjælp – at vedkommende vælger den mest bekostelige af de internationale postbefordringsydelser, som en postvirksomhed tilbyder, når en mindre bekostelig ydelse, som tilbydes af den samme virksomhed, principielt fremstår som egnet til at sikre befordringen af det underskrevne originaleksemplar af stævningen til Rettens Justitskontor inden for den fastsatte frist.

50 Den omstændighed, at Abdulbasit Abdulrahims advokater ikke kontaktede Rettens Justitskontor for at sikre sig, at det underskrevne originaleksemplar af stævningen var kommet behørigt frem, er ikke afgørende, henset til retspraksis, som ikke specifikt kræver, at der træffes en sådan forholdsregel, så meget desto mere som fristerne i princippet er fastsat for at blive udnyttet fuldt ud (Domstolens dom af 19.4.1988, sag 71/87, Inter-Kom, Sml. 1979, præmis 20, og Rettens dom af 20.6.2006, sag T-251/04, Grækenland mod Kommissionen, ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 53).

51 Under alle omstændigheder var der ikke længere noget, som Abdulbasit Abdulrahims advokater ville kunne have gjort for at afhjælpe postvirksomhedens forsømmelse, efter at det underskrevne originaleksemplar af stævningen var blevet overladt til denne virksomhed, eftersom originaleksemplaret netop på grund af denne forsømmelse var »bortkommet«, og de derfor ikke længere kunne få det tilbage, uanset hvilken agtpågivenhed og indsats de måtte lægge for dagen med henblik på at få det leveret til Rettens Justitskontor på anden måde.

52 Mere specifikt havde Abdulbasit Abdulrahims advokater den 25. marts 2009, såvel som i dagene umiddelbart forud for denne dato, reelt kun en eneste »udvej« med henblik på at afhjælpe postvirksomhedens forsømmelse – hvis de da ikke ville nøjes med at vente og håbe på, at postvirksomheden genfandt og fremsendte det bortkomne originaleksemplar rettidigt – nemlig at sende et eksemplar af stævningen med en ny original underskrift, som skulle erstatte det tidligere, bortkomne originaleksemplar, direkte til Rettens Justitskontor. Det var, således som de redegjorde for under retsmødet, netop denne fremgangsmåde, de valgte at følge.

53 Retten finder, at Abdulbasit Abdulrahims advokater under disse omstændigheder har udvist den fornødne agtpågivenhed med henblik på at forsøge at afhjælpe den hændelige bortkomst af det underskrevne originaleksemplar af stævningen og dermed overholde de fastsatte frister.

54 De betingelser, som er opstillet i retspraksis for, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, er således opfyldt i den foreliggende sag, idet fristoverskridelsen fuldt og helt kan tilskrives postvirksomhedens – fortsat uforklarede – fejl eller forsømmelse, som ikke normalt kunne forudses, og som blev forsøgt afhjulpet med den fornødne agtpågivenhed.

55 Det følger af det ovenstående, at den formalitetsindsigelse, som er rejst af Kommissionen og støttes af Rådet, ikke skal tages til følge.

Spørgsmålet, om det skriftlige indlæg, som Abdulbasit Abdulrahim indgav efter sagens hjemvisning, kan antages til realitetsbehandling

56 Rådet har anført, at Abdulbasit Abdulrahims indlæg vedrørende sagens videre forløb blev sendt til Retten pr. e-mail den 26. juli 2013, mens det underskrevne originaleksemplar af dette indlæg ifølge Rådet blev indleveret efter udløbet af den frist på ti dage, som er fastsat i procesreglementets artikel 43, stk. 6. Derfor skal den 13. august 2013 anses for at være datoen for indgivelsen af dette indlæg. Dermed er Rådet af den opfattelse, at dette indlæg ikke kan antages til realitetsbehandling, idet det er indleveret efter udløbet af tomånedersfristen i henhold til procesreglementets artikel 119, stk. 1, litra a).

57 I denne henseende tager Rådet udgangspunkt i en forudsætning om, at den nævnte frist på to måneder fra forkyndelsen af hjemvisningsdommen for den berørte part, forlænget med den faste afstandsfrist på ti dage, den 13. august 2013 allerede var udløbet.

58 Det fremgår imidlertid af oplysningerne i sagsakterne, at denne frist faktisk udløb netop denne dag, den 13. august 2013. Forkyndelsen af hjemvisningsdommen for Abdulbasit Abdulrahim foregik således ved, at han fik tilsendt den nævnte dom ved rekommanderet brev indleveret til postvæsenet, hvis modtagelse han kvitterede for den 3. juni 2013. Fristen i henhold til procesreglementets artikel 119, stk. 1, litra a), forlænget med den faste afstandsfrist på ti dage, udløb dermed den 13. august 2013.

59 Abdulbasit Abdulrahims indlæg blev derfor indleveret til Rettens Justitskontor på denne frists sidste dag, og der er ikke grundlag for at afvise det.

Realiteten for så vidt angår annullationssøgsmålet

60 Abdulbasit Abdulrahim har formelt betragtet fremsat fire anbringender til støtte for annullationssøgsmålet. Det første vedrører tilsidesættelse af hans ret til at blive hørt. Det andet vedrører tilsidesættelse af hans ret til effektiv domstolsprøvelse og/eller hans ret til en retfærdig rettergang, således som disse rettigheder er beskyttet ved artikel 6 og 13 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, og fastslået i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Det tredje anbringende vedrører Abdulbasit Abdulrahims ret til frit at råde over sine ejendele og sin ejendom. Det fjerde anbringende vedrører tilsidesættelse af hans ret til respekt for familie- og privatlivet.

61 Materielt betragtet bemærkede Domstolen tillige, i hjemvisningsdommens præmis 75, at Abdulbasit Abdulrahim ikke blot havde fremsat anbringender vedrørende tilsidesættelse af retten til forsvar, men at han også havde »bestridt at have haft tilknytning til Al-Qaida«, og at han havde »gjort gældende, at hans opførelse på den anfægtede liste alene skyldtes, at han indgik i en gruppe af libyske flygtninge, hvoraf visse ifølge Det Forenede Kongeriges myndigheder havde været involveret i terroraktiviteter«.

62 Hvad angår den retslige procedure fastslog Domstolen imidlertid i Kadi II-dommen (præmis 119), at Unionens retsinstanser, såfremt den berørte person anfægter lovligheden af afgørelsen om at opføre dennes navn eller lade det forblive på den anfægtede liste, skal sikre sig, at denne afgørelse er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktuelt grundlag. Dette indebærer en efterprøvelse af de faktiske omstændigheder, der indgår i begrundelsen for nævnte afgørelse, og domstolsprøvelsen skal således ikke begrænses til en vurdering af, om den anførte begrundelse er sandsynlig i abstrakt forstand, men skal indebære en stillingtagen til, om der er belæg for disse grunde, eller i det mindste én af dem, som i sig selv anses for at kunne begrunde nævnte afgørelse.

63 Det påhviler herved Unionens retsinstanser under denne undersøgelse at anmode Unionens kompetente myndighed om at fremlægge de med henblik på en sådan undersøgelse relevante oplysninger eller beviser, uanset om de er fortrolige (Kadi II-dommen, præmis 120; jf. analogt ligeledes Domstolens dom af 4.6.2013, sag C-300/11, ZZ, præmis 59). Det er netop med henblik på i det foreliggende tilfælde at opfylde disse nærmere retningslinjer, som Domstolen har angivet for den domstolsprøvelse, som det påhviler Unionens retsinstanser at foretage, at Retten har vedtaget den i præmis 28 ovenfor beskrevne foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse.

64 Det er nemlig Unionens kompetente myndighed, som i tilfælde, hvor den begrundelse, der foreholdes den berørte person, bestrides, skal godtgøre, at den er velbegrundet, og ikke sidstnævnte, der skal føre bevis for, at begrundelsen ikke er velbegrundet (Kadi II-dommen, præmis 121).

65 Det er ikke et krav med henblik herpå, at nævnte myndighed fremlægger samtlige oplysninger og beviser vedrørende den af sanktionskomitéen afgivne begrundelse for Unionens retsinstanser. Det er imidlertid vigtigt, at de fremlagte oplysninger eller beviser understøtter den begrundelse, som er foreholdt den berørte person (Kadi II-dommen, præmis 122).

66 Såfremt Unionens kompetente myndighed ikke kan imødekomme Unionens retsinstansers anmodning, tilkommer det sidstnævnte alene at lægge de oplysninger, som er meddelt dem, til grund, det vil i det foreliggende tilfælde sige, hvad der er anført i den af sanktionskomitéen afgivne begrundelse, den berørte persons eventuelle bemærkninger og modbeviser samt Unionens kompetente myndigheds svar på disse bemærkninger. Hvis det på dette grundlag ikke er muligt at fastslå, at en del af begrundelsen er velbegrundet, skal Unionens retsinstanser udelukke denne fra grundlaget for afgørelsen om den pågældende opførelse eller opretholdelse af en opførelse (jf. Kadi II-dommen, præmis 123).

67 Såfremt Unionens kompetente myndighed derimod fremlægger de relevante oplysninger eller beviser, skal Unionens retsinstanser efterprøve rigtigheden af de påståede omstændigheder i forhold til disse oplysninger eller beviser og vurdere sidstnævntes beviskraft på grundlag af sagens omstændigheder og i lyset af de bemærkninger hertil, der eventuelt er fremsat, navnlig af den berørte person (Kadi II-dommen, præmis 124), i givet fald ved anvendelse af fremgangsmåder, der gør det muligt at forene på den ene side de berettigede sikkerhedsmæssige hensyn for så vidt angår karakteren af og kilderne til de oplysninger, der er blevet taget i betragtning ved vedtagelsen af den omhandlede retsakt, og på den anden side hensynet til, at den retsundergivne i tilstrækkeligt omfang sikres respekten for sine processuelle rettigheder, efter den fremgangsmåde, som Domstolen anviste i Kadi II-dommens præmis 125-129.

68 I betragtning af den præventive karakter af de omhandlede restriktive foranstaltninger må det forholde sig sådan, at såfremt Unionens retsinstanser under prøvelsen af lovligheden af den anfægtede retsakt, som fastlagt i Kadi II-dommens præmis 117-129, vurderer, at i det mindste én af grundene i den af sanktionskomitéen afgivne begrundelse er tilstrækkeligt præcis og konkret, at den er underbygget og i sig selv udgør et tilstrækkeligt grundlag for denne retsakt, kan den omstændighed, at det samme ikke gælder for andre grunde, ikke begrunde en annullation af nævnte retsakt. Såfremt det modsatte er tilfældet, skal Unionens retsinstanser annullere den anfægtede retsakt (Kadi II-dommens præmis 130).

69 Det følger af den foregående analyse, at retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse indebærer, at Unionens kompetente myndighed skal meddele den berørte person den begrundelse fra sanktionskomitéen, som ligger til grund for afgørelsen om, at en persons navn skal opføres eller forblive på den anfægtede liste, og at den skal give denne person mulighed for at fremsætte sine bemærkninger dertil, samt at den omhyggeligt og upartisk skal undersøge, om de fremførte grunde er velbegrundede i lyset af de bemærkninger og eventuelle formildende omstændigheder, som denne person har fremført (Kadi II-dommen, præmis 135).

70 Overholdelsen af nævnte rettigheder indebærer, at i tilfælde af en retlig tvist skal Unionens retsinstanser efterprøve, navnlig om begrundelsen fra sanktionskomitéen er tilstrækkeligt præcis og konkret, og i givet fald skal de i lyset af de oplysninger, der er fremlagt, prøve, om de godtgjorte faktiske omstændigheder svarer til begrundelsen (Kadi II-dommen, præmis 136).

71 Hvis Unionens kompetente myndighed derimod ikke giver den berørte person og efterfølgende Unionens retsinstanser indsigt i oplysninger eller beviser, som alene sanktionskomitéen eller det berørte medlem af De Forenede Nationer (FN) ligger inde med, og som vedrører den begrundelse, som den omhandlede afgørelse er baseret på, kan denne omstændighed derimod ikke i sig selv udgøre en tilsidesættelse af de nævnte rettigheder. I en sådan situation vil Unionens retsinstanser, som skal efterprøve, om begrundelsen fra sanktionskomitéen er faktuelt velbegrundet under hensyntagen til de bemærkninger og formildende omstændigheder, som den berørte person eventuelt har fremført, og Unionens kompetente myndigheds svar herpå, ikke være i besiddelse af supplerende oplysninger eller beviser. Såfremt Unionens retsinstanser som følge heraf ikke kan fastslå, at begrundelsen er velbegrundet, kan denne begrundelse ikke danne grundlag for den anfægtede afgørelse om opførelse på listen (Kadi II-dommen, præmis 137).

72 I den foreliggende sag bebrejdes det, med de grunde, som er indeholdt i den af sanktionskomitéen meddelte begrundelse (jf. præmis 6 ovenfor), i det væsentlige Abdulbasit Abdulrahim »bevidst at være involveret i en enhed, som har tilsluttet sig Al-Qaida og dens terrorvirksomhed«, nemlig LIFG. Mere specifikt bebrejdes det Abdulbasit Abdulrahim for det første at have beklædt topposter i LIFG, for det andet fortsat at stå i nær kontakt med LIFG's øverste ansvarlige i Det Forenede Kongerige, for det tredje at have nær tilknytning til direktørerne for Sanabel Relief Agency, for det fjerde at have nær tilknytning til Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf og Abdulbaqi Mohammed Khaled og for det femte at have nær tilknytning til Ismail Kamoka.

73 Hvad for det første angår den overordnede grund, der således blev gjort gældende over for Abdulbasit Abdulrahim, er den baseret på to forudsætninger, som er udtrykkeligt anført i begrundelsen, og hvorefter Abdulbasit Abdulrahim dels har været »involveret« i LIFG, og LIFG dels i første række havde sluttet sig til Al-Qaida og derefter i anden række var blevet fusioneret med denne organisation, således at alle LIFG's medlemmer og personer med tilknytning til LIFG opfyldte kriterierne for at blive udpeget af sanktionskomitéen som personer med tilknytning til Al-Qaida. Den tilknytning, som Abdulbasit Abdulrahim hævdes at have haft til Al-Qaida, er således udelukkende baseret på dels hans tilknytning til LIFG, dels LIFG's optagelse i Al-Qaida, som denne organisation officielt fusionerede med i november 2007.

74 Disse to forudsætninger fremtræder imidlertid ikke fuldt ud godtgjorte og begrundede, henset ikke blot til Abdulbasit Abdulrahims udførlige tilbagevisning, men også de endelige konstateringer af de faktiske omstændigheder, som de kompetente engelske retsinstanser har foretaget i nogle afgørelser, som er fremlagt af Abdulbasit Abdulrahim og tilført sagens akter.

75 For så vidt angår indholdet af denne tilbagevisning skal der særligt henses til Abdulbasit Abdulrahims skriftlige erklæring (»witness statement«) af 13. marts 2009 (bilag 11 til stævningen), hans advokaters skrivelse til Kommissionen af 19. august 2009 som svar på begrundelsen (bilag 4 til replikken til Rådet) og hans advokaters skrivelse til Kommissionen af 16. april 2010, udfærdiget i forbindelse med proceduren med henblik på fornyet vurdering af Abdulbasit Abdulrahims sag (bilag 1 til Abdulbasit Abdulrahims indlæg efter hjemvisningen).

76 I denne henseende gør Abdulbasit Abdulrahim i det væsentlige gældende, at han aldrig har haft tilknytning til Al-Qaida, Usama bin Laden eller Taliban-netværket, og at han på ingen måde har haft forbindelse til terrorvirksomhed. Med hensyn til sin hævdede involvering i Al-Qaida har han nærmere bestemt forklaret, at han flygtede fra Libyen, fordi han var modstander af oberst Gadaffis styre, og at hans liv var truet, hvilket var grunden til, at han fik asyl i Det Forenede Kongerige. Han har anført, at han blev medlem af LIFG i 1996, fordi organisationen var modstander af oberst Gadaffi og fremmede islam, men har tilføjet, at han ophørte med på nogen måde at være involveret i LIFG fra slutningen af 2000 eller begyndelsen af 2001. Hvad angår LIFG's hævdede tilknytning til Al-Qaida har han anført, at det kun var en del af »LIFG's afghanske gruppe«, der sluttede sig til Al-Qaida i 2007, hvilket er blevet bekræftet af Ayman Al-Zawahiri selv under et interview den 17. april 2008. Han har erklæret, at han er indstillet på at få indkaldt vidner, som kan bekræfte hans oplysninger, og på at få udfærdiget en sagkyndig erklæring om LIFG's organisation og aktiviteter og om situationen i Libyen, hvis Retten finder det nødvendigt.

77 I mangel af andre oplysninger eller beviser fra de sagsøgte institutioner til støtte for påstanden om Abdulbasit Abdulrahims medlemskab af LIFG fremtræder det kun tilstrækkeligt godtgjort for så vidt angår perioden fra 1996 til slutningen af 2000 eller begyndelsen af 2001, dvs. en periode, som ikke specifikt er omfattet af påstanden om LIFG's tilknytning til Al-Qaida, og endnu mindre af påstanden om en fusion mellem disse to enheder i november 2007. Det bemærkes i denne henseende, at Abdulbasit Abdulrahim har oplyst, at han ikke havde været medlem af LIFG i næsten et år, da organisationen blev tilføjet sanktionskomitéens liste den 6. oktober 2001. Endvidere bemærkes den tidsmæssige afstand mellem den periode, hvor Abdulbasit Abdulrahim har vist sig at have været

medlem af LIFG, fra 1996 til slutningen af 2000 eller begyndelsen af 2001, og datoen for hans opførelse på den anfægtede liste, den 22. december 2008 (jf. i denne retning Kadi II-dommen, præmis 156).

78 For så vidt som de indeholder visse relevante vurderinger vedrørende LIFG og dens medlemmer, skal der ligeledes tages hensyn til nogle afgørelser fra de kompetente engelske retter, som er fremlagt i sagen af Abdulbasit Abdulrahim, nemlig dom af 27. april 2007 fra Special Immigration Appeal Commission (SIAC), DD and AS v. Secretary of State for the Home Department SC/50/2005 and SC/42/2005, dom af 14. november 2008 fra High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, Administrative Court, AU and Others v. Secretary of State of the Home Department [2008] EWHC 2789 (Admin), og dom af 30. april 2009 fra High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, Administrative Court, AV v. Secretary of State for the Home Department [2009] EWHC 902 (Admin) (henholdsvis bilag 3, 4 og 5 i replikken til Kommissionen).

79 Dels bekræfter disse afgørelser i det væsentlige, at LIFG, i det mindste indtil marts 2004, ikke blev anset for at udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed af Det Forenede Kongeriges sikkerhedstjeneste, idet dens overordnede mål på daværende tidspunkt var at vælte den libyske regering. Det fremgår således navnlig af SIAC's dom, at LIFG først blev forbudt som terrororganisation i De Forenede Stater i 2004 og i Det Forenede Kongerige den 14. oktober 2005.

80 Dels fremgår det i det væsentlige af disse afgørelser, at selv efter 2001 og indtil 2007 og senere var det ifølge de kompetente engelske retter ikke alle LIFG's medlemmer, som blev tilknyttet eller blev medlemmer af Al-Qaida, men kun en del af dem. Disse retter har således afvist at statuere, at den omstændighed, at en person var knyttet til LIFG, automatisk godtgjorde, at denne person havde tilknytning til Al-Qaida. Disse retter har derimod fulgt en praksis, hvorefter visse medlemmer af LIFG kunne være på linje med Al-Qaida eller have tilknytning til denne, mens andre fortsat udelukkende fokuserede på Libyen. Derfor skal spørgsmålet om tilknytning til Al-Qaida ifølge disse retsinstanser undersøges i det enkelte konkrete tilfælde på grundlag af den berørte persons specifikke handlinger.

81 Det bemærkes, at to af disse tre afgørelser er truffet, før Abdulbasit Abdulrahims navn blev opført på den anfægtede liste.

82 På denne baggrund kunne den omstændighed, at Abdulbasit Abdulrahim var medlem af LIFG i den periode, i hvilken han anerkender at have været medlem af denne organisation, ikke i sig selv begrunde vedtagelsen på EU-plan af restriktive foranstaltninger over for ham som en person med tilknytning til Al-Qaida.

83 Hvad for det andet angår de mere specifikke grunde, som er gjort gældende over for Abdulbasit Abdulrahim i sanktionskomitéens begrundelse og gentaget i resuméet af begrundelsen, er de enten ikke tilstrækkeligt præcise og konkrete til at opfylde de krav, som er uløseligt forbundet med begrundelsespligten og en effektiv domstolsprøvelse, eller under alle omstændigheder ikke underbygget af nogen oplysninger eller beviser, som gør det muligt at fastslå, at de er velbegrundede, henset til de faktiske omstændigheder, til trods for at de, punkt for punkt, eftertrykkeligt og udførligt er blevet bestridt af Abdulbasit Abdulrahim.

84 Hvad angår den første specifikke grund, som er anført i begrundelsen og opsummeret i præmis 72 ovenfor, er der ikke fremlagt nogen oplysninger eller beviser, der understøtter den påstand, den er baseret på, på trods af at Abdulbasit Abdulrahim har nægtet at have »beklædt topposter i LIFG«.

85 Hvad angår den anden specifikke grund, som er anført i begrundelsen og opsummeret i præmis 72 ovenfor, er påstanden om, at Abdulbasit Abdulrahim »fortsat står i nær kontakt med LIFG's øverste ansvarlige i Det Forenede Kongerige«, ikke tilstrækkeligt præcis og konkret, eftersom den hverken indeholder nogen angivelse af identiteten af de omhandlede personer eller karakteren af denne »nære kontakt«. Under alle omstændigheder fremtræder den ikke som tilstrækkeligt underbygget, henset til Abdulbasit Abdulrahims udførlige forklaringer, som er sammenfattet i præmis 76 ovenfor.

86 Hvad angår den tredje specifikke grund, som er anført i begrundelsen og opsummeret i præmis 72 ovenfor, er der ikke fremlagt nogen oplysninger eller beviser, der understøtter den påstand, den er baseret på, på trods af at Abdulbasit Abdulrahim har nægtet at have »nær tilknytning til direktørerne for Sanabel Relief Agency«.

87 Hvad angår den fjerde specifikke grund, som er anført i begrundelsen og opsummeret i præmis 72 ovenfor, og hvorefter Abdulbasit Abdulrahim har haft »nær tilknytning til Ghuma Abd'rabbah, Tahir Nassuf og Abdulbaqi Mohammed Khaled«, har Abdulbasit Abdulrahim bl.a., i sin skriftlige erklæring af 13. marts 2009 og i sine advokaters skrivelse til Kommissionen af 19. august 2009, forklaret, at han blot kendte Ghuma Abd'rabbah i »social« forstand, eftersom han kommer fra den samme region i Libyen som denne, at han en enkelt gang havde aflagt besøg i Tahir Nassufs hjem og senest havde set ham i 2003 eller 2004, og at Abdulbaqi Mohammed Khaled, som var hans svigerfar, også havde været opført på den anfægtede liste med urette på grund af sin tilknytning til LIFG. I sine skriftlige bemærkninger har Abdulbasit Abdulrahim endvidere oplyst, at han kendte mange af medlemmerne af det libyske samfund i Det Forenede Kongerige, idet der var tale om et lille samfund, og hovedparten af flygtningene kendte og hjalp hinanden, men at det var umuligt at vide, om et medlem af dette samfund var involveret i terrorisme eller ej. I mangel af nogen anden udførlig forklaring vedrørende disse tre personer, karakteren af deres forbindelse til Abdulbasit Abdulrahim og deres personlige involvering i nogen som helst form for terrorisme fremtræder den nævnte fjerde grund ikke som tilstrækkeligt underbygget.

88 Hvad angår den femte specifikke grund, som er anført i begrundelsen og opsummeret i præmis 72 ovenfor, og hvorefter Abdulbasit Abdulrahim har haft »nær tilknytning til Ismail Kamoka«, som i juni 2007 erklærede sig skyldig efter at være blevet anklaget for at deltage i terrorvirksomhed, har Abdulbasit Abdulrahim, bl.a. i sin skriftlige erklæring af 13. marts 2009 og i sine advokaters skrivelse af 19. august 2009 til Kommissionen, forklaret, at han havde mødt Ismail Kamoka i Saudi-Arabien under sine universitetsstudier, at Ismail Kamoka havde søgt tilflugt i Det Forenede Kongerige ca. to år, før han selv gjorde det, at de dengang havde mødtes igen, den seneste gang to eller to og et halvt år tidligere, men at han intet kendte til, at Ismail Kamoka skulle være blevet dømt for et strafbart forhold. Henset til disse udførlige forklaringer kan det ikke anses for at være tilstrækkeligt godtgjort, at Abdulbasit Abdulrahim havde »nær tilknytning« til Ismail Kamoka. Derfor kan en eventuel straffedom mod Ismail Kamoka med relation til terrorvirksomhed, selv hvis den antages at være bevist, ikke lægges Abdulbasit Abdulrahim til last i fraværet af andre oplysninger, der forklarer, hvorledes han personligt var involveret i en sådan virksomhed. Den femte specifikke grund fremtræder dermed ikke som tilstrækkeligt underbygget.

89 I det foreliggende tilfælde foreligger der således ingen oplysninger i begrundelsen, der giver grundlag for at føre tilstrækkeligt bevis for, at Abdulbasit Abdulrahim reelt havde tilknytning til Al-Qaida på det tidspunkt, hvor han blev opført på den anfægtede liste.

90 De dokumenter, som er vedlagt Kommissionens svar på den trufne foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, som blev indgivet til Rettens Justitskontor den 20. januar 2014, gør det heller ikke muligt at fastslå, at de grunde, som er anført over for Abdulbasit Abdulrahim, er velbegrundede. Disse dokumenter forekommer i øvrigt a priori at være irrelevante, for så vidt som de for størstedelens vedkommende hidrører fra et tidspunkt, der ligger efter såvel opførelsen af Abdulbasit Abdulrahims navn på sanktionskomitéens liste som vedtagelsen af forordning nr. 1330/2008, og for så vidt som de derfor ikke kunne være blevet taget i betragtning af hverken sanktionskomitéen eller af Kommissionen med henblik på vurderingen af, om Abdulbasit Abdulrahims midler burde indefryses.

91 Nærmere bestemt fremgår det i det væsentlige af den skriftlige erklæring (»witness statement«) fra lederen af FCO's antiterrorafdeling af 18. maj 2011 for High Court, i sagen The Queen on the application of Abdulbasit Abdulrahim v. Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs (bilag 1 til Kommissionens svar), at FCO's oprindelige beslutning om i juli 2008 at foreslå Abdulbasit Abdulrahim opført på sanktionskomitéens liste i det væsentlige var baseret på den omstændighed, at

»de embedsmænd, som havde ansvaret for sagen, fandt, at der forelå overbevisende bevismateriale, ifølge hvilket [Abdulbasit Abdulrahim] var medlem af [LIFG]« og derfor »tilknyttet Al-Qaida« [punkt 21)]. Der foreligger imidlertid ikke nogen oplysninger eller beviser, der underbygger denne opfattelse, skønt den begrundelse, som Det Forenede Kongerige efter denne beslutning sendte til sanktionskomitéen for at retfærdiggøre, at Abdulbasit Abdulrahim blev opført på listen, på alle punkter svarer til sanktionskomitéens resumé af begrundelsen.

92 Bilag 2 til Kommissionens svar består i en udskrift af Ayman Al Zawahiris og Abu Laith Al Libis tale af 3. november 2007, hvorved den formelle fusion mellem LIFG og Al-Qaida blev bekendtgjort. Dette dokument fremtræder imidlertid som irrelevant i den foreliggende sag, henset til de betragtninger, som allerede er fremsat i forbindelse med behandlingen af den overordnede grund, som blev gjort gældende over for Abdulbasit Abdulrahim (jf. præmis 73-82 ovenfor).

93 Bilag 3 til Kommissionens svar består af en skrivelse af 8. december 2010, som Det Forenede Kongeriges faste repræsentant sendte til formanden for sanktionskomitéen, med bl.a. en fremstilling af grundene til, at denne medlemsstat støttede anmodningen om at slette Abdulbasit Abdulrahim fra sanktionskomitéens liste, men uden en angivelse af grundene til, at det i juli 2008 var blevet anset for begrundet at opføre ham på den nævnte liste.

94 Bilag 4 til Kommissionens svar er en skrivelse af 18. januar 2014 fra FCO til Kommissionen, som udgør en følgeskrivelse til de dokumenter, der er vedlagt som bilag 1, 2 og 3.

95 Bilag 5 og 6 til Kommissionens svar er avisartikler, som beretter om fusionen mellem LIFG og Al-Qaida i 2007. De er irrelevante i det foreliggende tilfælde, henset til de betragtninger, som allerede er fremsat i forbindelse med behandlingen af den overordnede grund, som er gjort gældende over for Abdulbasit Abdulrahim (jf. præmis 73-82 ovenfor).

96 Endelig er bilag 7, 8 og 9 til Kommissionens svar artikler eller afhandlinger, som i det væsentlige indeholder generel information vedrørende enten LIFG, Al-Qaida eller islamisk terrorisme i Det Forenede Kongerige og på ingen måde specifikt vedrører Abdulbasit Abdulrahims situation.

97 Det fremgår af ovenstående analyse og af de sagsakter, som Retten råder over, at ingen af de påstande, der blev fremsat imod Abdulbasit Abdulrahim i begrundelsen fra sanktionskomitéen, kunne begrunde vedtagelsen på EU-plan af restriktive foranstaltninger over for ham på grund af dels en utilstrækkelig begrundelse, dels manglende oplysninger eller beviser, som støttede den enkelte grund, henset til den berørtes udførlige indsigelser (jf. i denne retning Kadi II-dommen, præmis 163).

98 På denne baggrund må forordning nr. 1330/2008 annulleres af de retlige grunde, der er anført i den foregående præmis (jf. i denne retning Kadi II-dommen, præmis 164), og det er derfor ikke nødvendigt at tage stilling til de øvrige anbringender, klagepunkter og argumenter, som Abdulbasit Abdulrahim har fremsat.

Sagens omkostninger

99 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen og Rådet har tabt sagen, bør det i overensstemmelse med Abdulbasit Abdulrahims påstand herom pålægges dem at betale de sagsomkostninger, som er afholdt i forbindelse med annullationssøgsmålet, herunder de sagsomkostninger, som er afholdt i appelsagen for Domstolen.

100 Det følger af procesreglementets artikel 97, stk. 3, at de sagsøgte institutioner, idet der er bevilget retshjælp til Abdulbasit Abdulrahim, og Retten har tilpligtet disse institutioner at betale dennes omkostninger, er forpligtede til at erstatte den af Rettens kasse forskudsvis udbetalte retshjælp.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Afdeling):

1) **Kommissionens forordning (EF) nr. 1330/2008 af 22. december 2008 om 103. ændring af Rådets forordning (EF) nr. 881/2002 om indførelse af visse specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder, der har tilknytning til Usama bin Laden, Al-Qaida-organisationen og Taliban, annulleres, for så vidt som den vedrører Abdulbasit Abdulrahim.**

2) **Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen bærer hver deres egne omkostninger og betaler derudover de af Abdulbasit Abdulrahim afholdte omkostninger samt den af Rettens kasse forskudsvis udbetalte retshjælp.**

Papasavvas Forwood Bieliūnas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. januar 2015.

Underskrifter